

(*)Facultade de Belas Artes

Localización y contacto

(*)

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

(*)

Decano

Ignacio Barcia Rodríguez
dfba@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Paloma Cabello Pérez
vdfba@uvigo.es

Vicedecana de relaciones externas

Lola Dopico Aneiros
extfba@uvigo.es

Secretario

Juan Carlos Meana Martínez

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde
sdfba@uvigo.es

Tlf: 986 801 806

Fax: 986 801 883

Calendario Escolar

(*)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre: inicio: **21** de setembro de 2009 /remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre: inicio: **4** de febreiro de 2010 / remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Datas das probas de avaliación

Primeiro cuadrimestre entre o **21** de xaneiro e o **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre entre o **25 de maio** ao **7** de xuño de 2010.

Xullo entre os días **1** ao **15** de xullo de 2010.

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, terá carácter festivo a data da festa do Centro, San Ero, o venres 7 de maio

Secretaría de alumnado

(*)

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Monserrat Vila Costas

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883

secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

(*)

Horario: Luns a venres de 8:30 a 20:30h salvo verán, semana santa e nadal.

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo. Conta con cincuenta e cinco títulos de publicacións periódicas e nove mil seiscientos títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Dirección:

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

Rúa Maestranza, 2

36002 Pontevedra

Teléfono:

986 80 18 36

Correo electrónico:

presbel@uvigo.es

Técnicos especialistas de biblioteca

Ana Prieto Bereijo (quenda de mañá)

Ana Cecilia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Páxina web da Biblioteca da Universidade de Vigo:

www.uvigo.es/biblioteca

Catálogo da Biblioteca da Universidade de Vigo:

http://biblio.cesga.es/search*gag

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

Servizos

Lectura en sala

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria

Reproducción de documentos: para reproducir los documentos da biblioteca que non poidan ser prestados. O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade.

Os servizos máis especializados (como o acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Campus A Xunqueira

(Edificio Fac. de Ciencias Sociais)

36005 - Pontevedra

Laboratorios e obradoiros

(*)

Obradoiros multiusos

Horario durante o curso académico: De luns a venres de 9:00 a 21:00 h.

Técnicos especialistas responsables:

Fernando Portasany

Eduardo Calzado Díaz.

Estes talleres están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os talleres están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Taller de Metal

Taller de Madeira

Taller de Cerámica

Taller de Plástico

Taller de Outros Materiales

Aula de internet

A Aula Informática está asistida por un bolseiro da UVI. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de quince postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de Técnicas gráficas

Técnico especialista responsable:
José Angel Zabala Maté.

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico, serigrafía, etc..

Laboratorio de fotografía

Técnico especialista responsable:
Andrés Pinal Rodriguez

(*)Grao en Belas Artes

Subjects

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P01G010V01301		1st	6
P01G010V01302		1st	6
P01G010V01303		1st	6
P01G010V01304		1st	6
P01G010V01305		1st	6
P01G010V01401		2nd	6
P01G010V01402		2nd	6
P01G010V01403		2nd	6
P01G010V01404		2nd	6
P01G010V01405		2nd	6

IDENTIFYING DATA**Expresión gráfica: Sistemas de representación**

Subject	Expresión gráfica: Sistemas de representación			
Code	P01G010V01301			
Study programme	Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2º	1C
Teaching language	Castelán			
Department	Debuxo			
Coordinator	Fariña Busto, Maria Jose			
Lecturers	Alvarez Martinez, Inge Matilde Fariña Busto, Maria Jose Pajares Vales, Maria Teresa			
E-mail	pepa@coag.es			
Web				
General description	A materia pretende introducir o alumno/a no estudo dos sistemas de representación, establecendo a correspondencia coa representación espacial na obra artística.			
	A necesidade de establecer unha linguaxe que sirva como medio de expresión e de comunicación tanto nos procesos de investigación sobre as formas, como na comprensión gráfica de bosquejos e proxectos artístico e técnicos, dá lugar ao nacemento do chamado Debuxo Técnico, termo no que se engloba o estudo dos sistemas de representación.			
	A materia introducirá o alumnado na resolución de problemas xeométricos e de simulación do espazo tridimensional no plano, achegándoo á representación da realidade próxima.			

Competencias de titulación

Code	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Competencias de materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento das relacións entre percepción, imaxinación e representación.	A6 A9 A13 A38
Coñecementos básicos dos métodos de representación utilizados en arte.	A9 A14
Coñecementos básicos de perspectiva.	A9 A14
Coñecementos básicos da representación a escala.	A9 A14
Capacidade básica para comprender procesos de representación.	A6 A26

Capacidade para a visión espacial.	A6 A25	
Capacidade para a visualización e interpretación de representacións espaciais.	A14	B1 B2
Habilidades básicas de representación.	A36 A42	
Habilidades para aplicar sistemas de representación en procesos creativos.	A42	
Habilidade para manexar procesos de representación a escala.	A36 A42	
Habilidade para a interpretación de representacións espaciais	A42	

Contidos

Topic	
Tema 1. Unha historia da representación: a orixe da perspectiva.	O debuxo espacial na antigüidade. Desenvolvemento da teoría da perspectiva artificial: Filippo Brunelleschi. Leon Battista Alberti. Máquinas de debuxar. A representación espacial na obra de arte.
Tema 2. O espacio e o plano.	Proxeccións. Clases. Xeometría descriptiva: Sistemas de representación. Aplicacións: a representación do obxecto e do espacio.
Tema 3. Sistema cónico. Perspectiva cónica.	Fundamentos do sistema. Elementos fundamentais do sistema cónico.
Tema 4. Presentación e representación.	Instrumentos de medida e instrumentos de trazado. O papel. Formatos normalizados e dobrado. Medida e orden. Escalas: escala numérica e escala gráfica. Acotación.
Tema 5. A representación da realidade.	A realidade representada. Realidade e ficción: procesos e estudos previos a súa representación.
Tema 6. Sistema diédrico.	Elementos fundamentais do sistema diédrico. Representación do punto. Posicións do punto. Representación da recta: puntos notabeis da recta. Partes vistas e ocultas. Posición particulares da recta. Representación do plano. Recta situada nun plano. Rectas singulares dun plano.. Posicións particulares do plano. Interseccións: intersección de recta e plano. Intersección de planos.
Tema 7. Sistema cónico. Perspectiva cónica (continuación)	Representación do punto. Representación da recta. Métodos perspectivais: método directo. Método de trazas e punto de fuga. Representación do plano. Posicións do plano. Interseccións.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Sesión maxistral	10	0	10
Traballos de aula	44	0	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	28	28
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	12	12
Estudos/actividades previos	0	13	13
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	37	37
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Toma de contacto cos estudantes e presentación da materia, enumerando os obxectivos que se perseguen, especificando os contidos, explicando a metodoloxía que se empregará e aclarando os criterios e formas de avaliación.
Sesión maxistral	Explicación dos contidos da materia de forma teórica, con apoio de información gráfica para a súa correcta comprensión.

Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios prácticos a partir dos coñecementos teóricos da materia obxecto de estudo, baixo a supervisión da profesora, con atención individualizada e posta en común global.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Desenvolvementos de exercicios que axuden a asentir os coñecementos adquiridos nas clases teóricas, con apoio da bibliografía especificada.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade na que o estudante aplicará os seus coñecementos na realización de prácticas no exterior e visitas a exposicións.
Estudos/actividades previos	Preparación de exercicios e prácticas coa lectura de bibliografía e co estudo de documentación gráfica de referencia.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Desenvolvemento de exercicios prácticos de forma autónoma partindo das directrices dadas pola profesora e supervisión destes exercicios nas tutorías.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	A realización de exercicios na aula implica un seguimento continuado e personalizado por parte da profesora, que supón tamén unha posta en común co conxunto do grupo o cun número limitado de estudantes, segundo as necesidades de cada un deles Efectuarase un seguimento personalizado dos traballos que se realizan fóra da aula nas horas de tutoría.
Traballos de aula	A realización de exercicios na aula implica un seguimento continuado e personalizado por parte da profesora, que supón tamén unha posta en común co conxunto do grupo o cun número limitado de estudantes, segundo as necesidades de cada un deles Efectuarase un seguimento personalizado dos traballos que se realizan fóra da aula nas horas de tutoría.

Avaliación

	Description	Qualification
Traballos de aula	Resolución de exercicios vinculados directamente aos contidos teóricos da materia. Probas prácticas específicas que se desenvolveran na aula e que engloban os coñecementos adquiridos tanto nas leccións maxistras como nos exercicios e no dominio da representación a eles vinculado.	80 de la nota final.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización de exercicios fóra da aula que reflicten, de acordo cos contidos da materia, os coñecementos adquiridos na representación espacial sobre un soporte bidimensional.	20% de la nota final.

Other comments on the Evaluation

A avaliación da materia será continuada, polo que tendrase en conta a evolución do estudante ao longo do curso. Condición necesaria pra a obtención dunha avaliación positiva será a asistencia as clases e a participación nas mesmas, así como a realización dos diversos exercicios prácticos, tanto os desenvolvidos na aula como os efectuados fora da mesma.

Para presentarse a convocatoria de Xullo, consistente no desenrolo duns exercicios na aula, será preciso a entrega previa dos exercicios do curso que se determinen.

A avaliación da materia será continuada, polo que se terá en conta a evolución de cada estudante ao longo do curso. A condición necesaria para a obtención dunha avaliación positiva será a asistencia ás clases e a participación nelas, así como a realización dos diversos exercicios prácticos, tanto os desenvolvidos na aula como os efectuados fóra dela. Para presentarse á convocatoria de xullo, que consiste na realización duns exercicios na aula, será precisa a entrega previa de todos os exercicios desenvolvidos durante o curso.

Bibliografía. Fontes de información

DAMISCH, Hubert, **El origen de la perspectiva**, Alianza Editorial S.A.,
 GONZALO GONZALO, Joaquín, **Sistema diédrico directo**, Editorial Dossat,
 IZQUIERDO ASENSI, Fernando, **Geometría descriptiva**, Paraninfo,
 IZQUIERDO ASENSI, Fernando, **Ejercicios de Geometría descriptiva**, Paraninfo,
 RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier, **Geometría descriptiva. Sistema cónico**, Editorial Donostiarra,
 RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier, **Geometría descriptiva. Sistema diédrico**, Editorial Donostiarra,
 GÓMEZ MOLINA, J.J.(Coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Ediciones Cátedra,
 ARNHEIM, Rudolf, **El poder del centro**, Alianza Editorial S.A.,
 GOMBRICH, Ernst H., **La imagen y el ojo**, Alianza Editorial, S.A.,
 KUBOVY, Michael, **Psicología de la perspectiva y el arte del Renacimiento**, Editorial Trotta,

Recomendacións

Other comments

É necesario o seguimento continuado da materia, repasando ao termo das clases os contidos cos que se estivo traballando e incidindo nos distintos exercicios levados a cabo ata a súa total comprensión. Planificaranse os exercicios que teñen que desenvolverse fóra da aula para que, no momento da entrega, estean totalmente terminados, revisados e se poida ter recapitado sobre eles, de maneira que calquera cuestión que poida xurdir sobre poida ser aclarada de forma conveniente sen dúbidas ou improvisacións.

IDENTIFYING DATA**(*)Psicología: Psicología da arte**

Subject	(*)Psicología: Psicología da arte			
Code	P01G010V01302			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator	Perez Fabello, Maria Jose			
Lecturers	Moraza Perez, Juan Luis Perez Fabello, Maria Jose			
E-mail	fabello@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
General description	(*)Esta materia proporciona aos alumnos un marco teórico-práctico no estudo da percepción, a memoria e o proceso creativo que lles serve de instrumento para reflexionar no mundo artístico.			

Competencies

Code	
A4	(*)Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A22	(*)Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A23	(*)Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
A25	(*) Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	(*)Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A27	(*)Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
A28	(*)Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
A29	(*) Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
A30	(*)Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
A33	(*)Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A34	(*)Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
A37	(*)Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B6	(*)Capacidade de traballar en equipo.

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Coñecementos básicos dos procesos cognitivos básicos da percepción, memoria e emoción.	A22 A25 A27 A30
(*)Coñecementos básicos do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos.	A27 A30 A33
(*)Coñecementos básicos da relación do individuo no contexto social: pensamento social e influencia social.	A25 A27 A30
(*)Capacidade de comprensión das implicacións dos procesos de percepción, memoria e emoción no proceso artístico.	A26 A27
(*)Capacidade de comprensión da importancia do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística.	A26 A27
(*)Capacidade para analizar e valorar a influencia social e o pensamento social e as súas implicacións na arte.	A4 A25 A27

(*)Capacidade para contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema.	A26 A29 A37	
(*)Capacidade para comprender e valorar distintos discursos.	A29 A34	
(*)Capacidade para a procura do coñecemento a través de distintas vías.	A22 A29	
(*)Capacidade para percibir e interpretar acontecementos con flexibilidade.	A22 A34 A37	
(*)Capacidade para reflexionar sobre o proceso de aprendizaxe.	A25 A33	
(*)Capacidade para desenvolver criterios de avaliación e aplicalos ao proceso de aprendizaxe.	A22 A33 A34	
(*)Habilidade para a creación de imaxes mentais.	A22 A33	
(*)Habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.	A23 A28	B6

Contents

Topic		
(*)TEMA I. Introducción	(*)Intereses en Psicoloxía. 1. Obxecto de estudo. 2. Distintas visións. 3. Distintos métodos.	
(*)TEMA II. O mundo da percepción	(*)1. O ollo e a cámara fotográfica. 2. A percepción como constructo mental. 3. A ciencia da percepción. 4. Principais teorías sobre a percepción.	
(*)TEMA III. Constancia perceptual	(*)1. Constancia da cor. 2. Constancia da luminosidade. 3. Constancia da forma. 4. Constancia do tamaño.	
(*)TEMA IV. Percepción de obxectos	(*)1. Organización da percepción. A Gestalt. 2. Procesamento neuronal. 3. Procesamento perceptual. 4. Coñecemento, experiencia e procesamento.	
(*)TEMA V. Percepción do espazo	(*)1. Claves oculomotrices. 2. Claves pictóricas. 3. Claves producidas polo movemento. 4. Disparidade binocular e estereopsia. 5. Desenvolvemento da visión binocular.	
(*)TEMA VI. Ilusións perceptuais	(*)1. Tipos de ilusións. 2. Ilusión horizontal-vertical. 3. Ilusión da lúa. 4. Ilusión de Muller-Lyer. 5. Ilusión de Ponzo. 6. Figuras ambiguas e imposibles.	
(*)TEMA VII. Memoria. O enfoque do procesamento de información.	(*)1. Rexistro sensorial. 2. Memoria a curto prazo. 3. Memoria a longo prazo. 4. Niveis de procesamento: alternativa ao modelo de almacéns.	
(*)TEMA VIII. Memoria. O esquecemento	(*)1. Teorías. 2. Trastornos da memoria. 3. Incremento de memoria.	
(*)TEMA IX. Solución de problemas e pensamento creativo	(*)1. Unidades básicas do pensamento. 2. Imaxinaría mental. 3. Probas de creatividade. 4. Etapas do pensamento creativo. 5. A personalidade creativa.	
(*)TEMA X. Representación mental do espazo	(*)1. Mapas cognitivos. 2. Coñecemento ambiental. 3. Noción de mapa cognitivo. 4. Investigacións empíricas.	

(*)TEMA XI. O punto cego	(*)1. Os paradoxos epistémicos derivados da irredutibilidade do suxeito cognitivo. 2. A arte desde a perspectiva dos ensaios alfa-operatorios das psicoloxías. 3. A Psicoloxía interpretada desde a arte.
(*)TEMA XII. Psicoxénese	(*)1. Psicodelos. Expresión e [representación]. Afectos, preceptos e conceptos. Do ka ao look. A representación como [representacionalidade]. 2. Psiqueuresis. R.S.I.
(*)TEMA XIII. Arte versus inercia	(*)Os obstáculos creativos. 1. Inercia primaria (pulsional) e arte primaria (sinthome). 2. Inercia secundaria (cultural) e arte secundaria (deconstrución). 3. Inercia terciaria (I+C, contracultural) y arte terciario (ecualización). Postsubxectividade. Arte, cultura e obxectos (Verdú) desde a cultura contemporánea.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Master Session	30	45	75
Laboratory practises	10	30	40
Tutored works	1	0	1
Classroom work	6	0	6
Others	0	8	8
Autonomous practices through ICT	1.5	7.5	9
Presentations / exhibitions	3	0	3
Multiple choice tests	1	0	1
Portfolio / dossier	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Master Session	(*)É unha exposición dos contidos básicos de cada tema. Foméntase a participación do alumnado mediante a presentación de cuestións e exercicios para resolver durante as exposicións. A exposición de contidos está apoiada por presentacións PowerPoint que se subirán á Plataforma virtual Tema.
Laboratory practises	(*)As prácticas de laboratorio preséntanse para que os alumnos/as teñan un contacto directo coa experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos nas sesións maxistras. Nestas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte dos alumnos/as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración nas prácticas implica que o/a alumno/a se converte en experimentador/a e que se responsabiliza de realizar o experimento na clase. A asistencia ás prácticas implica que o/a alumno/a se converte en suxeito experimental e participa nun grupo de control ou experimental. Propóñense un total de 13 experimentos clásicos relacionados cos contidos do temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de realizalo na clase práctica (baixo a supervisión da profesora). O resto dos alumnos participan no experimento como suxeitos experimentais formando parte dun grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos crearanse grupos de, como máximo, dous alumnos/as, e tantos grupos como experimentos se propoñen para cada un dos cinco grupos de prácticas. A elección da colaboración en prácticas realizarase na Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levalos a cabo. Non se poderá colaborar en máis dun experimento.

Tutored works	(*)TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado coa temática proposta na materia. Trátase de reflexionar sobre a obra do/a artista a través do proceso psicolóxico. O traballo consta dunha pequena introdución na que se fala do proceso psicolóxico, unha contextualización na que se inclúe o momento histórico e a propia vida do/a artista, para finalizar coa análise da obra e a súa proxección na temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise do traballo do/a artista, bibliografía. A extensión mínima do traballo mecanografado é de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar paxinado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, oca, etc.) para ensinar arte. O obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas na infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar o neno/a ao mundo da arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, mais deberanse xustificar: o uso da cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro da obra), etc. É necesario xerar as normas do xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Á parte do xogo e das normas, entregarase un informe no que se xustifiquen as distintas características do xogo en función da etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características do xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra dun/ha artista e quitar do cadro unha personaxe (un punto, unha liña, unha personaxe) que nos servirá de guía para coñecer o/a artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que lles pode interesar máis aos nenos desa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido á idade. O traballo deberá conter un informe cos seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar o/a guía, facer unha viaxe para coñecer ao/a artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ex.: imos visitar ao artista á súa casa, imos ver o seu obradoiro e móstranos os seus traballos (un ou dos, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada co título do traballo, o nome e apelidos do/a autor/a, ano académico e materia. Ademais, deben incluír bibliografía e estar paxinados. A presentación de traballos farase en PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. Na Plataforma Virtual da Universidade (FAITIC), no epígrafe PRÁCTICAS, atoparase a información sobre as distintas alternativas, coa posibilidade de introducir a elección correspondente. A data de entrega de todos os traballos é o último día de clase, o 20 de xaneiro de 2010.
---------------	---

Classroom work	(*)Realización de actividades en grupo relacionadas cos contidos da materia.
Others	(*)Lecturas relacionadas coa materia. Esta actividade individual implicará un resumo e un comentario crítico. A extensión mínima do traballo mecanografado será de 10 folios a dobre espazo, co tipo de letra Arial 12. Tamén poderá ser presentado en clase cun tempo de exposición máximo de 15 minutos. A entrega dos resumos terá como data tope o último día de clase, o 20 de xaneiro de 2010.
Autonomous practices through ICT	(*)Unha parte importante neste apartado é a proposta por parte dos alumnos de preguntas tipo test relacionadas cos distintos temas da materia. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, das que só unha será correcta. Débese incluír feedback nas alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto e praxe da profesora poden formar parte da proba tipo test para avaliar os contidos das clases maxistras. Propóranse outras actividades para traballar os distintos contidos da materia: cuestionarios, exercicios de autoavaliación, estudos de caso, análises de obras, participación en foros e utilización do WIKI. Estes exercicios desenvolveranse na Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con feedback por parte da profesora.
Presentations / exhibitions	(*)As presentacións e exposicións, tanto de traballos tutelados como de lecturas, realizarase mediante PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo de exposición máximo oscilará entre 15 e 20 minutos (incluíndo o tempo de resposta a posibles preguntas por parte dos compañeiros).

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practises	
Tutored works	
Autonomous practices through ICT	

Assessment

	Description	Qualification
Laboratory practises	(*)Avaliación formativa continua. Avaliación sumativa: valórase a asistencia, a preparación e documentación, a claridade, a organización de contidos, o traballo en grupo e a actitude.	10
Tutored works	(*)Avaliación formativa continua. Valórase a adecuación ás normas preestablecidas pola profesora e a actitude.	5

Classroom work	(*)Avaliación formativa continua. Avaliación sumativa: valórase a colaboración e a implicación nas actividades.	5
Others	(*)Avaliación sumativa de lecturas: valórase a adecuación ás normas preestablecidas, a implicación, o nivel de profundidade en argumentacións e reflexións, e a actitude.	5
Autonomous practices through ICT	(*)Avaliación formativa e continua. Avaliación sumativa: valórase o emprego de distintas ferramentas, a implicación, as argumentacións e reflexións, e a actitude.	5
Presentations / exhibitions	(*)Avaliación formativa e continua. Avaliación sumativa: valórase a claridade e a sinxeleza na exposición, a compostura e a actitude na exposición.	5
Multiple choice tests	(*)Avaliación sumativa e final: consistirá nunha proba obxectiva sobre os contidos que conforman a materia. A proba constará de 30 preguntas con catro alternativas, das que só unha é correcta. Esta avaliación farase no período de avaliación o final do cuatrimestre, en horario de teoría.	60
Portfolio / dossier	(*)Avaliación final do traballo tutelado: valórase a adecuación ás normas establecidas, a preparación, a claridade, os medios utilizados e o nivel de profundidade.	5

Other comments on the Evaluation

Sources of information

COON, D., **Psicología**, 1999,
CAMPOS, A., **Manual de prácticas de psicología básica**, 1988,
FERNÁNDEZ BALLESTEROS, J. L., **Procesos básicos de psicología general I**, 2000,
GOLDSTEIN, E.B., **Sensación y percepción**, 1999,
LAHEY, B.B., **Introducción a la psicología**, 1999,
MYER, D. G., **Psicología**, 1999,
SCHIFFMAN, H. R., **La percepción sensorial**, 1981,
ROCK, I., **La percepción**, 1985,
VEGA DE M., **Introducción a la psicología**, 1984,

Recommendations

IDENTIFYING DATA				
(*)Arte, linguaxe e representación				
Subject	(*)Arte, linguaxe e representación			
Code	P01G010V01303			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator	Nuñez Jimenez, Marina			
Lecturers	Garcia Ariza, Alberto Jose Nuñez Jimenez, Marina Pajares Vales, Maria Teresa			
E-mail	netmarina@gmail.com			
Web				
General description	(*)Materia interdisciplinar que aborda un achegamento semiótico á cultura visual e á práctica da arte. Trátase de comprender como funcionan os signos e cales son as estratexias concretas de significación das imaxes que nos rodean. Así aprenderemos a lelas con competencia e a empregar, ao producirmos as obras, as tácticas que máis se adecúen aos nosos propósitos comunicativos.			

Competencies	
Code	
A4	(*)Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A21	(*)Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A25	(*) Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	(*)Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
B1	(*)Capacidade de xestión da información.
B2	(*)Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Learning aims		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
(*)Coñecemento das funcións expresivas e comunicativas dunha obra artística.	A6	
	A9	
(*)Coñecemento da sintaxe e figuras retóricas dunha obra artística.	A6	
(*)Coñecementos dos códigos de representación da obra artística.	A6	
(*)Coñecemento do contexto cultural e artístico en relación coa cultura visual.	A4	
	A6	
(*)Capacidade para o desenvolvemento das funcións expresivas e comunicativas dunha obra artística.	A21	
(*)Capacidade para a lectura e análise de imaxes.	A25	B2
(*)Capacidade para a representación artística da realidade.	A31	
	A36	
(*)Habilidade para o manexo dos códigos de representación na creación artística.	A42	
(*)Habilidade para a lectura e análise de imaxes.	A25	B1
		B2
(*)Habilidade para a representación artística da realidade.	A42	

Contents	
Topic	

(*)Introdución á semiótica.	(*)De Saussure definiu a semiótica como unha ciencia que estuda a vida dos signos no seo da vida social. A énfase na relación do signo co seu contexto social será fundamental nesta aproximación. O signo se eríxese en lugar de algo por consenso e uso común, non por necesidade. Entender a arbitrariedade dos signos é o punto de partida para entender que a representación nunca é natural, nin obxectiva, nin inocente: independentemente das súas pretensións, sempre está impregnada de ideoloxía.
(*)As funcións da linguaxe. Factores da comunicación na obra de arte.	(*)A clasificación de Roman Jakobson das funcións da linguaxe (funcións referencial, apelativa, expresiva, fática, poética e metalingüística) é o punto de partida para estimular a facultade crítica ao ler. A nosa posición como lectores está condicionada por asuncións tácitas das que non somos conscientes. O coñecemento de como funciona a linguaxe fai que os procesos de significación non se vexan como a simple transmisión de significados xa constituídos, senón que se entendan como o lugar no que se constrúe a realidade.
(*)Códigos de representación. Sintaxe da imaxe.	(*)A cuestión de como se significa non é simplemente formal, mais o formal é fundamental para significar. É o substrato fundamental sobre o que se asentan os significados. Por iso hai que comprender que cada código de representación está baseado en certas eleccións formais e que cada elección formal supón, no marco relativamente estable da cultura do/a artista, significados concretos, é dicir, o que a obra nos conta non está só determinado polas eleccións iconográficas ou narrativas, de as houber, senón que, na técnica empregada, na lonxitude do trazo, no tamaño dun motivo en relación ao tamaño total da imaxe, no soporte elixido, no emprego dunha ou doutra perspectiva, no que se enfoca ou desenfoca están implicadas moitas das súas afirmacións.
(*)Relacións entre realidade, percepción e representación.	(*)A percepción non é un proceso estritamente fisiolóxico, de rexistro directo, senón unha construción mental baseada nas sensacións, unha codificación do mundo en signos icónicos que poidan representalo dentro da nosa mente. Esa codificación ten implícita unha perspectiva concreta que parte dos esquemas aprendidos, é dicir, o mundo non se experimenta sen mediación. Só é intelixible no discurso -que é unha estrutura social historicamente concreta de institucións, categorías e crenzas. Se non hai unha percepción nno mediada, menos aínda haberá unha representación natural, xa que estamos falando dunha codificación de segundo grao. A pesar de todas as concepcións románticas da arte como expresión persoal, directa e libre, a creación artística implica unha linguaxe baseado nunhas convencións herdadas a través da educación nos parámetros dunha sociedade. E non se trata só de en que medida é posible que unha representación reflecta o que entendemos por realidade, senón que hai que entender tamén que ese concepto chamado realidade fórxase, en parte, a través das representacións. As representacións non son tan só un reflexo pasivo de significados e valores, senón unhas construtoras activas deses significados e valores. A través delas apreendemos o mundo e, polo tanto, elas, en gran medida, constrúen a nosa idea do mundo.
(*)Relacións transtextuais.	(*)Todo texto relaciónase, na súa escritura e na súa lectura, co conxunto de textos que o precederon ou que o rodean, de maneira que podemos falar da existencia dun marco transtextual. Como di Barthes, o texto está enteiramente entretecido de citas, referencias e ecos. Toda obra é un palimpsesto, un texto que se superpón a outro, ao que no tapa por completo. Seguindo a clasificación de Gerard Genette, estudaremos cinco relacións transtextuais: paratextualidade, metatextualidade, arquitectualidade, intertextualidade e hipertextualidade. As dúas últimas son as empregadas nas prácticas apropiacionistas, tan características dunha época na que os signos crecen uns sobre os outros e o xogo de imaxes ten cada vez menos que ver cunha (hipotética) realidade exterior.
(*)Construción e deconstrución de imaxes.	(*)Na era dos simulacros, as representacións convertéronse no noso medio natural. Segundo a metáfora de Baudrillard, o mapa da hiperrealidade substituíu o territorio do real. Se aceptamos que son determinantes á hora de construír o noso concepto do que é a realidade, entenderemos que o seu poder é enorme. A práctica deconstrutora pretende poñer en crise a idea da representación como un feito natural, analizando e desmontando os códigos ideolóxicos infiltrados nalgunhas representacións dominantes.

(*)Modos de interpretación da obra de arte.

(*)O método histórico-crítico, o formalista, o iconolóxico, o sociolóxico, o estruturalista, as aproximacións psicanalíticas. Ao longo da historia da arte occidental téñense sucedido varios modos de ver as obras de arte, métodos críticos baseados en diversas disciplinas que analizan algúns dos aspectos máis relevantes da arte segundo as épocas e xeografías. A diversidade de aproximacións é un indicador de que estamos tratando con obras abertas, expandidas por cada espectador, que as atrae á súa propia órbita especulativa. A estética da recepción insiste na idea postestruturalista de que as imaxes teñen significado tan só en contacto cos discursos que circulan por unha sociedade.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentations / exhibitions	2	0	2
Classroom work	48	90	138
Master Session	10	0	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Presentations / exhibitions	(*)Os alumnos explicaranlle á profesora, de forma individualizada ou en pequenos grupos, as súas formulacións e solucións para o exercicio proposto na sesión maxistral.
Classroom work	(*)Os alumnos resolverán os exercicios formulados na sesión maxistral principalmente no obradoiro da materia, co seguimento constante da profesora nas horas presenciais e de forma autónoma nas non presenciais. Tecnicamente, os exercicios implicarán a práctica da pintura, a fotografía e a infografía, aínda que tamén se abordará o manexo dos obxectos e os seus contextos.
Master Session	(*)A profesora exporá os contidos da materia coa axuda de material audiovisual. Ao termo da clase, propondrá un exercicio práctico relacionado cos temas tratados, que se desenvolverá durante varias semanas.

Personalized attention

Methodologies	Description
Presentations / exhibitions	
Classroom work	

Assessment

	Description	Qualification
Presentations / exhibitions	(*)Avaliarase a capacidade do alumno para ler as imaxes que nos rodean e propoñer algunhas propias. Avaliaranse, así mesmo, os coñecementos de semiótica, cultura visual e Historia da Arte impartidos nas sesións maxistrais.	15%
Classroom work	(*)Avaliarase a progresiva capacidade do alumno para construír imaxes que respondan a un propósito comunicativo concreto e que non sexan obvias nin crípticas. Avaliarase a adquisición de destrezas na práctica dos procedementos artísticos empregados. Avaliaranse os resultados dos exercicios desenvolvidos nos obradoiros, tanto nos aspectos formais como discursivos.	85%

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Barthes, Roland, **El susurro del lenguaje. Más allá de la palabra y la escritura**, Paidós,
 Gombrich, Ernst H, **Arte e ilusión**, Gustavo Gili,
 Picó, Josep (ed.):, **Modernidad y posmodernidad**, Alianza Editorial,
 Aumont, Jacques, **La imagen**, Paidós Comunicación,
 Baudrillard, Jean, **Cultura y simulacro**, Kairós,
 Berger, John, **Modos de ver**, Gustavo Gili,
 Bryson, Norman, **Visión y pintura. La lógica de la mirada**, Alianza Forma,
 Calabrese, Omar, **El lenguaje del arte**, Paidós,
 Foucault, Michel, **Microfísica del Poder**, La Piqueta,
 Klein, Naomi, **No Logo**, Paidós,

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

(*)Técnicas gráficas/P01G010V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

(*)Historia: Historia da arte/P01G010V01202

(*)Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

(*)Técnicas escultóricas/P01G010V01203

(*)Técnicas fotográficas/P01G010V01204

(*)Técnicas pictóricas/P01G010V01104

IDENTIFYING DATA				
(*)Escultura				
Subject	(*)Escultura			
Code	P01G010V01304			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Novegil Gonzalez-Anleo, Xoan Manuel			
Lecturers	Novegil Gonzalez-Anleo, Xoan Manuel Ortuzar Gonzalez, Monica			
E-mail	xoananleo@uvigo.es			
Web				
General description				

Competencies	
Code	
A5	(*)Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	(*)Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	(*)Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	(*)Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	(*) Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	(*)Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	(*)Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Learning aims	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Coñecemento dos xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva escultórica.	A5 A6 A7
(*)Capacidade para entender a escultura no conxunto das artes.	A5 A6 A7
(*)Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica.	A12 A14
(*)Coñecementos básicos dos procedementos aplicados á creación escultórica.	A9 A12
(*)Coñecementos básicos de métodos de produción escultórica.	A9 A12
(*)Coñecemento do vocabulario e do código escultóricos.	A6 A7
(*)Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais escultóricos.	A31 A32
(*)Capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de esculturas.	A31 A33
(*)Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha obra escultórica.	A31

(*)Habilidade para construír unha escultura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	A42 A43
(*)Habilidade para xerar sistemas produción escultórico nun nivel básico.	A42 A43
(*)Habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de esculturas.	A42 A43
(*)Habilidade básica para integrar diferentes materiais na produción de esculturas.	A42 A43

Contents

Topic

(*)1-Escultura e obxecto	(*)1-Desenvolvemento e derivas do campo escultórico
2-Natureza conceptual, formal e material da escultura.	2-Distintos puntos de vista da palabra «escultura».
3-Desenvolvemento da elaboración escultórica.	3-Procedementos, técnicas e soportes.
Desenvolvemento dos aspectos ligados á escultura.	4-4-Obxecto e representación.
5-Aspectos de organización escultórica.	5-Aspectos da composición escultórica.
6-Connotacións dos materiais	6-A factura, a tactilidade e a superficie.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Tutored works	10	0	10
Classroom work	120	0	120
Troubleshooting and / or exercises	6	0	6
Master Session	7	7	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Tutored works	(*)Acompañar o alumno en todo momento co asesoramento do profesor e o seguimento en cada traballo.
Classroom work	(*)Que o alumno traballe individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesor.
Troubleshooting and / or exercises	(*)Revisaranse en común as propostas de todos os compañeiros comentadas polo profesor.
Master Session	(*)Que o alumno poida constatar desde unha visión panorámica como teñen acontecido os devires da escultura ata chegar á actualidade.

Personalized attention

Methodologies	Description
Troubleshooting and / or exercises	
Tutored works	
Classroom work	

Assessment

	Description	Qualification
Tutored works	(*)Traballos de aula Resolución de problemas	80
Classroom work	(*)Valoración da asistencia como participación activa e como dedicación á materia.	10
Troubleshooting and / or exercises	(*)Problemas e /ou exercicios	10

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Baudillard, J., **El sistema de los objetos**, S.XXI, Madrid,
 Guasch, Ana María, **El último del siglo XX**, Alianza, Madrid,
 Focillón, H., **La vida de las formas y elogio de la mano**, Xarait, Madrid,

Recommendations

IDENTIFYING DATA				
(*)Técnicas gráficas				
Subject	(*)Técnicas gráficas			
Code	P01G010V01305			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator	Castro Muñiz, Jose			
Lecturers	Castro Muñiz, Jose Heyvaert, Ann Salamanca Mota, Manuel Dimas			
E-mail				
Web				
General description	(*)A materia □Técnicas Gráficas□ centra a súa docencia no razoamento e produción de imaxes multiplicables por métodos tradicionais, a partir de matrices e a súa estampaxe. Coa ideación e a realización de imaxes gráficas a través dun proxecto evolutivo, preténdese que o alumno se achegue aos conceptos propios da obra gráfica, que coñeza os diferentes procedementos e recursos básicos de gravado e estampaxe e que desenvolva a súa capacidade de experimentación, ademais de impulsalo a formular os seus intereses artísticos e a desenvolver a súa propia linguaxe en relación coas outras materias do curso.			

Competencies

Code	
A1	(*)Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	(*)Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	(*)Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	(*)Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	(*)Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A17	(*)Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
A19	(*)Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	(*)Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	(*) Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A34	(*)Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	(*)Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
A44	(*)Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Coñecemento das manifestacións actuais dentro do campo da imaxe gráfica e a estampa dixitais.	A1 A5

(*)Coñecementos básicos dos materiais, útiles e dispositivos do gravado e a estampaxe.	A6 A7 A9 A12
(*)Coñecemento dos códigos e conceptos inherentes ao ámbito da gráfica dixital.	A7
(*)Coñecementos históricos básicos do gravado.	A5 A6 A7
(*)Coñecemento dos principais recursos técnicos e visuais da infografía.	A9
(*)Coñecementos básicos dos procesos, procedementos e técnicas do gravado.	A9 A12
(*)Coñecemento do estado actual do pensamento artístico en relación á multiplicidade e á imaxe dixital.	A1 A2 A5
(*)Coñecementos básicos dos procesos de edición.	A9 A12
(*)Capacidade de desenvolvemento de proxectos creativos neste ámbito.	A19 A20
(*)Coñecementos básicos do vocabulario e dos códigos da disciplina.	A6 A7
(*)Capacidade de integración creativa de recursos propios do campo da imaxe gráfica dixital.	A31 A32
(*)Coñecemento dos fundamentos teóricos e históricos da obra do gravado e das técnicas de estampaxe.	A5
(*)Capacidade para manexar dispositivos e ferramentas específicos en procesos creativos.	A31 A32
(*)Capacidade de comprensión dos procesos asociados ao gravado e á estampaxe.	A9 A12
(*)Habilidade no uso de ferramentas infográficas e de impresión dixital.	A42 A43
(*)Capacidade de aplicar con creatividade procesos, técnicas e sistemas de gravado e estampaxe.	A31 A32
(*)Habilidade para desenvolver proxectos no ámbito da gráfica e a edición dixitais.	A42 A43 A44
(*)Capacidade de comprender as implicacións da multiplicidade na creación artística.	A2 A17 A19
(*)Habilidade para integrar procesos gráficos dixitais na creación multidisciplinar.	A34 A43
(*)Habilidade no uso de ferramentas e recursos do medio nun nivel básico.	A42 A43
(*)Habilidade para xerar sistemas de produción do gravado.	A42 A43
(*)Habilidade na integración creativa dos diferentes procesos técnicos.	A42 A43

Contents

Topic	
(*)I. Gravado e estampa. Principios referentes á obra gráfica.	(*)- Introducción aos procedementos e pensamentos propios das técnicas gráficas para a creación de imaxe múltiple e seriada. Noción de obra orixinal múltiple. - Aproximación aos conceptos de gravar, incidir, recordar, escribir, debuxar, deixar pegada, etc. - Historia, vocación e evolución das técnicas gráficas. - Terminoloxía, nomenclatura, etc. - Explicación dos diferentes procedementos manuais e das súas linguaxes. - A experimentación e a multiplicación como base dun proxecto gráfico evolutivo. Repetición, transformación, seriación, evolución, etc.

- (*)II. Ideación e elaboración dun proxecto gráfico. (*)- Presentación dun proxecto teórico-práctico tendo en conta as características conceptuais da arte gráfica.
- Por que unha obra estampada, reproducible (ou non), múltiple, seriada?
 - Idear un proxecto evolutivo a través da elaboración e transformación da/s matrices e dos diferentes recursos na estampaxe, cun mínimo de dez estampas.
 - Elaboración dunha memoria teórica. Elaboración do proxecto:
 - Presentación e bosquexos previos
 - Investigación teórica e busca de referencias - Planificación da produción.
 - Elaboración dun proxecto teórico.

- (*)III. Producción e experimentación. Para a produción dos proxectos valoráranse diferentes recursos apropiados a cada linguaxe e proxecto conceptual, a partir dunha matriz a prancha perdida ou coa combinación de varias matrices e a súa estampaxe con múltiples recursos. Realización dun conxunto ou serie de estampas na idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación).
- (*)Producción (elaboración da/s matrices e a súa estampaxe):
- ☐ Xilografía sobre contrachapado, dm ou linóleo. - Proxecto a unha soa cor
 - Varias cores a prancha perdida.
 - Maneira negra
 - ☐ Gravado calcográfico ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato...
 - Punta seca (liña e mancha).
 - Maneira negra
 - Aditivas. Carborundo. Vernices ou procesos indirectos (por medio de ácidos).
 - Augaforte (liña e valores con tramados)
 - Técnicas de levantamento e augatinta (mancha) ou procesos directos sobre metal, PVC, metacrilato... ou ben técnicas con aditivos, collagraph, sobre cartón, madeira...
 - Aglutinantes, adhesivos e materiais de carga. - Efectos e texturas con collage.
 - ☐ Recursos de estampaxe (en negro e cores)
 - Tinguido e limpeza das matrices segundo os resultados buscados (contrastado, entrapado, ton de placa, à la poupée).
 - Re-estampaxe
 - Tinguido en oco e relevo, método Hayter.
 - Tinguido de modelos, recortes, reservas, chine collé.
 - Estampaxe sobre diferentes papeis.
 - ☐ Elección e preparación dos papeis.
 - ☐ Secado e prensado.
 - ☐ Presentación final nunha carpeta. Cada estampa coa su ficha técnica.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Master Session	10	15	25
Projects	10	20	30
Laboratory practises	40	55	95

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Master Session	(*)Exposicións teóricas acerca dos principios referentes á obra gráfica: pensamentos e procedementos. Apoio audiovisual: procedementos técnicos e visualización de obras. - Historia da Arte e creación contemporánea. - Visualización de traballos de alumnos anteriores.
Projects	(*)Seguimento individual e en grupo: - dos pre-proxectos e dos bosquexos (caderno de campo) - do proxecto teórico (marco conceptual e referencias doutros artistas). Orientación bibliográfica da planificación e produción do proxecto (realización da/s matrices, proceso de estampaxe e presentación final).
Laboratory practises	(*)- Demostración práctica dos diferentes procedementos. - Seguimento da realización da/s matriz/ces e da súa modificación-evolución (a prancha perdida e novas pranchas complementarias) - Seguimento dos procesos de estampaxe (estampaxe dos diferentes estados da/s matriz/ces e variacións con diferentes recursos). - Recomendacións para a presentación final.

Personalized attention

Methodologies	Description
---------------	-------------

Assessment		
	Description	Qualification
Master Session	(*)Valorarase: - a asistencia a clase e a atención activa. - a intervención ao final das leccións con preguntas ou comentarios. - a participación nos seminarios e debates, así como a colaboración a partir da investigación persoal. - a correcta aplicación dos contidos das sesións no proxecto teórico e práctico.	10%
Projects	(*)Presentación dunha pequena memoria/proxecto teórico: Valorarase, por unha parte, a motivación teórica del proxecto e, pola outra, a súa planificación e produción (durante as prácticas de laboratorio). - Sistema de avaliación continua ata a entrega da memoria. Criterios de avaliación: - Comprensión dos conceptos propios da obra gráfica múltiple, expostos nas clases maxistras e nos seminarios participativos. - Capacidade de análise e de relación entre os diferentes contidos e a súa aplicación para o seu propio proxecto. - Claridade de expresión na exposición. - Ampliación dos coñecementos e das referencias artísticas. - Uso correcto da terminoloxía propia e das citas. - Orixinalidade e rigor na presentación do tema.	20%
Laboratory practises	(*)Entrega dunha carpeta coas estampas realizadas, seguindo a idea de proxecto evolutivo (multiplicación-transformación). Valorarase a produción do proxecto, a súa planificación, realización e presentación segundo os criterios seguintes: Criterios de avaliación xerais: - Sistema de avaliación continua e dos traballos entregados (carpeta cun mínimo de 10 estampas, tamaño de matriz entre A4 e A3). - O interese artístico das imaxes estampadas. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente. - A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos, tanto na elaboración e evolución das matrices como na súa correcta estampaxe. Valorarase a complexidade dos procedementos empregados. - A adecuación dos procedementos que se utilicen ao proxecto e linguaxe propios. - A planificación e realización das diferentes etapas do proxecto evolutivo. - A capacidade de experimentación e a curiosidade investigadora do alumno. - A coherencia ou incoherencia de todos os exercicios do alumno. - A asistencia a clase. - A participación na dinámica da clase, tanto en tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como en noutras posibles colaboracións co grupo de clase.	70%

Other comments on the Evaluation

Sources of information

Historia de un arte. El grabado, Ed. Skira. Carroggio,

Martín, Judy., **Enciclopedia de técnicas de impresión**, Ed. Alcanto, Barcelona, 1994,

Catafal Rull, Jordi y Oliva Fábregas, Clara, **El Grabado**, . Ed. Parramón, 2002,

Dawson, Michel, **Guía completa de Grabado e impresión**, Ed. H. Blume, Madrid, 1982.,

Chamberlain, Walter, **Grabado en madera y técnicas afines**, Ed. H. Blume, Madrid,1988,

Premio nacional de grabado, Calcografía nacional,

Obra gráfica, Fundación CIEC Betanzos,

BELLIDO Zambrano, Ana, **El grabado no tóxico en la escuela**,

RAMOS GUADIX, Juan Carlos, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada, 1992.,

- **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 1992,

Gilles Deleuze, **Diferencia y repetición**, Madrid : Júcar, 1988,

- NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge**, A&C Black (London), 2006,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

(*)Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

(*)Traballo de Fin de Grao/P01G010V01991
(*)Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Subjects that it is recommended to have taken before

(*)Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

IDENTIFYING DATA				
(*)Arte: Arte e modernidade				
Subject	(*)Arte: Arte e modernidade			
Code	P01G010V01401			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Cendan Caaveiro, Marina Susana			
Lecturers	Cendan Caaveiro, Marina Susana Fernandez Olivera, Maria Luisa			
E-mail				
Web				
General description	(*)Estudo da Historia da Arte centrado na etapa fundamental das vangardas históricas de comezos do século XX, facendo un percorrido cronolóxico e un labor de interrelación cos artistas e os movementos pasados, presentes e futuros.			

Competencies	
Code	
A1	(*)Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	(*)Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A4	(*)Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	(*)Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A8	(*)Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A21	(*)Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A36	(*)Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A37	(*)Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B1	(*)Capacidade de xestión da información.
B2	(*)Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B13	(*)Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade

Learning aims		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
(*)Coñecemento dos conceptos básicos da Historia da Arte.	A1 A8	B1
(*)Coñecemento dos diferentes conceptos de modernidade e vangarda.	A1 A8	
(*)Coñecemento dos períodos artísticos máis importantes e a súa evolución.	A2 A4	
(*)Coñecemento dos movementos artísticos fundamentais da modernidade e a vangarda.	A2 A8	
(*)Coñecemento da arte galega no seu contexto histórico.	A1 A2 A8	B13
(*)Coñecemento da arte galega no contexto da modernidade e a vangarda.	A2 A8	
(*)Capacidade para comprender a obra de arte no seu contexto histórico cultural.	A1 A2 A4	B13

(*)Coñecemento das relacións entre o período moderno e a arte contemporánea.	A1 A2	
(*)Capacidade para comprender a obra de arte como manifestación cultural do seu tempo.	A37	
(*)Coñecemento da evolución do pensamento e os métodos historiográficos.	A1 A2	
(*)Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.	A1 A2 A37	
(*)Capacidade para comprender a obra de arte no contexto da sociedade moderna.	A1 A21	
(*)Capacidade para comprender a arte galega no seu contexto cultural.	A37	
(*)Capacidade de entender a evolución da arte contemporánea desde a modernidade.	A1 A5 A21	
(*)Habilidade para contextualizar historicamente a obra de arte.	A36 A37	B1
(*)Capacidade de relacionar a produción artística actual coas súas orixes na modernidade.	A2 A5 A21	
(*)Habilidade para contextualizar historicamente a arte galega.	A37	
(*)Habilidade para contextualizar a arte galega moderna e de vangarda.	A2 A8	
(*)Habilidade para recoñecer as diferentes escolas interpretativas da historiografía artística.	A1	B1 B2
(*)Habilidade para recoñecer os diferentes movementos artísticos modernos e de vangarda.	A1 A2	B1 B2
(*)Habilidade no establecemento de liñas de influencia diacrónicas.	A1 A2	B1 B2

Contents

Topic

(*)1. As transformacións culturais e científicas no marco político do cambio de século.	(*)1.1. Os Impresionistas puros. A ruptura postimpresionista e as bases do século XX. Labirinto de movementos no tránsito de século: Simbolismo, Modernismo, Nabismo e Inxenuismo. Sezession Vienesa e Gustav Klimt. A escultura: Rodin e Rosso.
(*)2. A idea de vangarda como futuro ideal.	(*)1.2. Contextualización política, económica e cultural. Os manifestos. O valor das ideas.
(*)3. Os movementos cálidos e as revolucións da cor.	(*)1.3. As fontes africanas: o Fauvismo. Matisse: estudo monográfico. O Expresionismo. Dous precursores: Munch e Ensor. "Die Brücke": Kirchner e Nolde. "Der Blaue Reiter": Kandinsky e Marc.
(*)4. Os movementos fríos e as revolucións no dominio da forma.	(*)1.4. Precedentes históricos do Cubismo: Picasso. Da análise á síntese. Outros artistas cubistas. A particularidade de Robert e Sonia Delaunay.
(*)5. Italia e o Futurismo.	(*)1.5. Estética e arte futurista. Manifestos e textos futuristas. Giacomo Balla, e a moda como disciplina maior.
(*)6. A vangarda histórica en Rusia.	(*)1.6. Arte e utopía revolucionaria. Construtivismo e Raionismo. Suprematismo. A obra de arte total: arquitectura, deseño e moda.
(*)7. Utopía e racionalismo estético: cando as artes conflúen na arquitectura.	(*)1.7. Holanda e o Neoplasticismo. Arquitectura e deseño como expresión do Racionalismo.
(*)8. A Bauhaus Alemana, crisol da modernidade.	(*)1.8. Utopía funcional e transformación social na Bauhaus. A fusión das artes e da artesanía. Unha nova forma de entender a ensinanza artística. O elenco de profesores. A vida cotiá na Bauhaus.
(*)9. A revolta dadaísta.	(*)1.9. Os centros do dadaísmo internacional: Berlín, Zurich e Nova Iorque. Marcel Duchamp. Outros artistas Dadá.
(*)10. O Surrealismo e as razóns do automatismo psíquico.	(*)1.10. Freud e a psicanálise. O manifesto surrealista. Estudos monográficos de Miró, Magritte, Ernst e Dalí. O surrealismo en Galicia e Península.
(*)11. O retorno á orde artística de entreguerras (1919-1939).	(*)1.11. A Nova Obxectividade. EE.UU.: Edward Hopper. América Latina e a arte comprometida do muralismo mexicano.
(*)12. O Expresionismo abstracto: o traslado da capitalidade artística de París a Nova Iorque.	(*)1.12. O contexto cultural norteamericano. O fenómeno Jackson Pollock. Expresionismo Abstracto Europeo. España: El Paso e Dau al Set.
(*)13. As segundas vangardas dos anos 60.	(*)1.13. A herdanza Dadá e o Novo Realismo Francés: Arman, Tinguely, Cèsar... Dous precursores: Yves Klein e Piero Manzoni.
(*)14. O Pop Art. Os modelos británico e norteamericano.	(*)1.14. As iconas da nova cultura. Artistas de transición: Jasper Johns e Robert Rauschenberg. Artistas propiamente pop: Lichtenstein, Oldenburg, Wesselman, Rosenquist, Segal. Andy Warhol, estudo monográfico. O modelo inglés. Os ecos do Pop Art en España.

(*)15. A desmaterialización do obxecto artístico. Arte conceptual e as súas derivacións.

(*)1.15. O conceptual lingüístico. Minimalismos. Body Art e a arte de comportamento. O internacionalismo de Fluxus. Joseph Beuys e o concepto ampliado de arte. A paisaxe como soporte e material: o Land Art.

(*)16. SEMINARIO.

Mulleres & Modernidade: O estatus da musa. Impartido pola profesora María Luisa Fernández Olivera.

(*)16.1 Actividades complementarias:

Visualización de películas e comentarios de textos relacionados cos contidos do temario

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Outdoor study / field practices	5	10	15
Presentations / exhibitions	5	10	15
Master Session	24	48	72
Seminars	15	30	45
Short answer tests	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Outdoor study / field practices	(*)Coñecemento das institucións artísticas máis relevantes e o seu funcionamento (rede de museos, exposicións, bienais, etc.). Comprobar o estado do sistema da arte mediante a visita ás súas institucións. Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais.
Presentations / exhibitions	(*)Capacitar ao alumno para expoñer e defender os métodos e conclusións do seu traballo individual. Habilidade para comunicar e difundir os propios proxectos artísticos.
Master Session	(*)Adquisición dos coñecementos básicos para abordar a análise dos textos e os exemplos propostos na clase. Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Interrelación dos distintos procesos estéticos ao longo da historia.
Seminars	(*)Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, proposto na clase e relacionado co programa da materia para afondar e complementar os contidos dela. Serán un complemento das clases teóricas.

Personalized attention

Methodologies	Description
Presentations / exhibitions	
Outdoor study / field practices	
Seminars	

Assessment

	Description	Qualification
Outdoor study / field practices	(*)Visitas a institucións artísticas privadas e públicas	5
Presentations / exhibitions	(*)Análisis dos contidos expositivos de determinadas institucións de arte contemporánea	5
Master Session	(*)Asistencia á exposición dos temas da asignatura	5
Seminars	(*)Asistencia e participación nos traballos do seminario "Mulleres e Modernidade"	5
Short answer tests	(*)Examen final escrito	80

Other comments on the Evaluation

Sources of information

González, A. (y otros), **Escritos de arte de vanguardia (1900-1945)**, Turner,
 Guasch, Anna María, **El arte del siglo XX en sus exposiciones**, Ed del Serbal,
 Guasch, Anna María, **El arte último del siglo xx. Del Posminimalismo a lo multicultural**, Alianza,
 Honour, Hugh, **El Romanticismo**, Alianza,
 Marchán Fiz, Simón, **Del arte objetual al arte del concepto. Epílogo sobre la sensibilidad posmoderna**, Akal,
 Micheli, Mario de, **Las vanguardias artísticas del siglo XX**, Alianza,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

(*)Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Subjects that it is recommended to have taken before

(*)Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

(*)Historia: Historia da arte/P01G010V01202

IDENTIFYING DATA**Debuxo**

Subject	Debuxo			
Code	P01G010V01402			
Study programme	Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2º	2C
Teaching language	Castelán			
Department	Debuxo			
Coordinator	Rua Rodriguez, Jose Ramon			
Lecturers	Rua Rodriguez, Jose Ramon			
E-mail	jrua@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia forma parte da de "Producción Artística", polo que conforma o núcleo central do estudo e da aprendizaxe das diferentes disciplinas artísticas. Desenvolve os sistemas de categorías, de experiencias e de linguaxes propias no ámbito artístico do debuxo.			

Competencias de titulación

Code	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Competencias de materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Coñecementos dos procedementos, materiais e útiles propios da práctica do debuxo.	A12 A14	
Coñecementos de métodos de produción do debuxo.	A9 A12	
Coñecemento do vocabulario e do código do debuxo.	A6 A7	
Coñecemento sobre a observación e modos de retención e almacenamento das imaxes.	A7 A9	B2
Coñecemento analítico e sintético da figura humana a través do debuxo.	A7	
Capacidade para o manexo de útiles e materiais do debuxo.	A31 A32	
Capacidade para a representación a través do debuxo.	A31 A32	B2
Capacidade para entender o debuxo como instrumento de observación e análise visual.	A6	B1 B2

Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas.	A6 A7 A9 A14 A22	
Capacidade para o desenvolvemento e traballo coa observación.	A20 A22	B1 B2
Capacidade para xerar e transformar unha imaxe empregando técnicas de debuxo.	A31 A32	
Capacidade para xerarse ámbitos de referencia para a propia creación.	A21 A22 A25	
Habilidade para debuxar con diferentes técnicas.	A42 A43	
Habilidade para xerar sistemas de produción do debuxo.	A42 A43	
Habilidade para a representación a través do debuxo.	A42 A43	B2
Habilidade para a análise visual da figura humana e a súa contorna.	A42	B2

Contidos

Topic	
1. Natureza formal e material do debuxo.	Procedementos, materiais e útiles de debuxo. Aplicación ao proceso creativo. Desenvolvemento do vocabulario do debuxo e das diferentes formas da disciplina.
2. O debuxo como pensamento sensible.	Percepción e análise visual. O trazo e a pegada no debuxo. O debuxo mental, emocional e sensible.
3. Representación e creación desde o debuxo.	A figura humana no seu medio e no debuxo.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	12	0	12
Traballos de aula	50	0	50
Estudos/actividades previos	0	13	13
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	13	13
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	37	37
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	25	0	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	Clase de presentación de exercicios, traballos ou proxectos. Clases de contido teórico. O estudante, de maneira individual ou en grupo, presenta o resultado do seu traballo, proxecto, etc, ante o profesor e un grupo de estudantes. Coñecer os métodos de produción do debuxo e o seu vocabulario. Comprender o debuxo como forma artística de creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas.
Traballos de aula	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor. Coñecer os procedementos, materiais e útiles propios da práctica do debuxo. Fomentar o coñecemento analítico e sintético desde a observación e retención de imaxes. Analizar imaxes de forma visual, transformándoas e xerando novas producións artísticas desde o debuxo. Estudar, analizar e sintetizar a figura humana e o seu medio.
Estudos/actividades previos	Documentación dos traballos realizados. Preparación de avaliacións. Actividade autónoma do alumno.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade autónoma do alumno.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver de forma autónoma a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballos de aula O profesor atende individual e colectivamente os alumnos/as no seu traballo. Persegue orientar e dar pautas necesarias a cada un durante o desenvolvemento da práctica creativa. Tamén pretende orientar sobre a práctica e os conceptos da imaxe nos nosos días e sobre o acceso a procesos creativos.

Avaliación

	Description	Qualification
Sesión maxistral	Aplicación de conceptos y procedimientos a la ejecución de trabajos. Se evalúa en conjunto con los trabajos de aula y ejercicios autónomos.	0
Traballos de aula	Ejecución de dibujo de modelo fijo, apuntes del natural y dibujo de imaginación. (Asistencia, cumplimiento de plazos, exactitud, rapidez, plástica del trazo, composición y creatividad de la solución)	75
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	25

Other comments on the Evaluation

Calendario das probas de avaliación:

Na convocatoria ordinaria: realizarase unha proba global que avaliará o proceso de aprendizaxe

A data da proba será no mes de xuño, os días 11 e 13, no horario de clase.

En dita proba realizarase un exercicio práctico atendendo ao desenvolvemento global da materia.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 12 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

CLARK, Kenneth, **El desnudo. Un estudio de la forma ideal.**, Alianza Forma,

LUCIE-SMITH, Edward, **El arte del desnudo**, Ediciones Polígrafa,

PAZ, Octavio, **La apariencia desnuda: La obra de Marcel Duchamp**, Alianza Editorial,

PÉREZ SÁNCHEZ, Alfonso, **Historia del dibujo en España. De la Edad Media a Goya**, Cátedra,

VV.AA., **Historia de un arte. El Dibujo**, Carroggio,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
(*)Imaxe en movemento				
Subject	(*)Imaxe en movemento			
Code	P01G010V01403			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Dopico Aneiros, Maria Dolores			
Lecturers	Dopico Aneiros, Maria Dolores Fernandez Prada, Maria Elena Suarez Cabeza, Fernando Varela Casal, Cristina			
E-mail	lolado@uvigo.es			
Web				
General description	(*)Iniciación á linguaxe audiovisual a través da análise da imaxe en movemento desde a fotografía e os primeiros experimentos de animación precinematográfica ata o cine na súa vertente máis experimental da man das vangardas ata a experimentación actual.			

Competencies	
Code	
A1	(*)Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A5	(*)Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	(*)Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	(*)Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	(*)Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	(*)Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	(*)Capacidade de xestión da información.
B2	(*)Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Learning aims		
Expected results from this subject	Training and Learning Results	
(*)Coñecementos históricos básicos da imaxe en movemento desde unha perspectiva artística.	A1 A5	
(*)Coñecementos básicos da linguaxe audiovisual.	A6 A7	
(*)Coñecementos básicos de modelos narrativos actuais no audiovisual.	A6 A7	
(*)Coñecementos básicos de ferramentas informáticas aplicadas ao audiovisual.	A9	
(*)Coñecementos básicos de procesos, dispositivos e sistemas de xeración, procesamento e edición de imaxe.	A9 A12	
(*)Capacidade para a análise crítica da imaxe audiovisual como creación artística.	A1	B1 B2
(*)Capacidade para o manexo básico da linguaxe audiovisual.	A31 A32	
(*)Capacidade para a comprensión e a análise crítica de obras audiovisuais actuais.	A1	B1 B2

(*)Capacidade para establecer procesos de creación de imaxe en movemento.	A31 A32	
(*)Habilidade para manexar dispositivos básicos de xeración, procesamento e edición de imaxe.	A42 A43	
(*)Habilidade para o uso de ferramentas informáticas aplicadas ao audiovisual.	A42 A43	
(*)Habilidade para aplicar os recursos da imaxe en movemento á creación artística.	A42 A43	
(*)Habilidades para analizar criticamente obras de arte audiovisuais.	A1	B1 B2

Contents

Topic	
(*)O dispositivo fotográfico e a captación do instante.	(*)Primeiras experiencias precinematográficas.
(*)Aproximación á linguaxe audiovisual	(*)Modelos fílmicos e modos de representación.
(*)O discurso experimental	(*)Aproximación á linguaxe audiovisual.
(*)Bases da linguaxe	(*)O plano, a secuencia, os encadres e os movementos de cámara.
(*)O guión, o ritmo e a montaxe	(*)Cine experimental/animación/videoarte/flipbooks.
(*)A imaxe dixital	(*)Ferramentas e sistemas de captura e xeración de imaxe.
(*)Introdución ao retoque fotográfico	(*)Adobe Photoshop (ferramentas básicas para construír unha animación e exportala).

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentations / exhibitions	5	0	5
Tutored works	15	30	45
Proceedings	5	0	5
Projects	20	50	70
Master Session	15	0	15
Jobs and projects	4	0	4
Systematic observation	2	0	2
Practical tests, real task execution and / or simulated.	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Presentations / exhibitions	(*)Os proxectos levados a cabo polo alumno presentaranse na clase, expoñendo con claridade as fontes de información e o desenvolvemento da investigación.
Tutored works	(*)Os traballos tutelados son aqueles necesarios para conseguir un dominio da ferramenta de traballo que será, neste caso, a aplicación informática.
Proceedings	(*)Os debates que terán lugar na clase son parte esencial na participación do alumno. Tratarase de analizar a influencia do audiovisual desde as vangardas.
Projects	(*)Os proxectos serán desenvolvidos polo alumno unha vez amose o dominio da ferramenta mediante os exercicios prácticos previos.
Master Session	(*)A sesión maxistral supón unha sesión introdutoria de cada un dos apartados. Cada sesión verase complementada polas proxeccións audiovisuais.

Personalized attention

Methodologies	Description
Tutored works	
Projects	

Assessment

	Description	Qualification
Tutored works	(*)Os traballos tutelados terán unha avaliación continuada.	60
Projects	(*)Os proxectos terán unha avaliación continuada.	40

Other comments on the Evaluation

Sources of information

BENJAMIN, Walter, **El arte en la época de su reproductibilidad técnica**, □ **Discursos Interrumpidos**, 1982,
BURCH, Noel, **El Tragaluz del infinito**, 1991,
EINSENSTEIN, S.M, **La forma en el cine**, 1986,
SÁNCHEZ BIOSCA, V, **El montaje cinematográfico**, 1996,
WIGAN, MARK Imágenes, **Imágenes en secuencia**, 2008,
Juan Antonio Álvarez Reyes, **Fantasmagoría. Dibujo en movimiento**, 2006,
RUSH, MICHAEL, **New Media in art**, 2005,
AAVV, **Daumen kino. The Flip Book Show**, 2005,
Faber, Liz y Walters, Helen, **Animación Ilimitada. Cortometrajes innovadores desde 1940**, 2004,

Recommendations

IDENTIFYING DATA				
(*)Pintura				
Subject	(*)Pintura			
Code	P01G010V01404			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Huete Vales, Angel			
Lecturers	Huete Vales, Angel			
E-mail	anxel@uvigo.es			
Web				
General description	<p>(*)Esta materia trata sobre a aplicación de estratexias específicas, teóricas e prácticas dirixidas a dotar ao alumno das capacidades e coñecementos imprescindibles para unha correcta operatividade intelectual e técnica nas tarefas propias da produción pictórica.</p> <p>A pintura é unha actividade artística destinada a unha experiencia sensorial, intelectual e de certa complexidade, e sèrvese da ordenación e xustaposición de recursos materiais, plásticos e conceptuais en forma de marcas visuais. O territorio ampliado da pintura emprega signos visuais, xunto con outros procesos de significación que a técnica, a historia e o contexto implican no feito pictórico.</p> <p>O coñecemento perceptivo é inseparable da experiencia mental acumulada e dos procesos intelectivos de formación de ideas e de modelos. Proporase, por tanto, un proceso no que participen tres elementos de relación: a materia, os signos visuais básicos (plásticos e icónicos) e os sistemas a través dos cales materia e signos articulan coñecemento.</p> <p>Por outra banda, os elementos de significación, con independencia da presenza material de pintura, abren outra vía cara a ampliación do territorio da pintura a obras non realizadas con materia pictórica que, non obstante, maniféstanse en consonancia con esa tradición e establecen relacións de permeabilidade con outros medios.</p> <p>É na relación de complementariedade onde con frecuencia se polarizan sínteses de pensamento por pares de oposición retórica, ao estilo de: teoría e práctica, intelectual e técnico, distante e próximo, frío e emotivo, racional e místico, obxectivo e subxectivo, reflexivo e espontáneo, etc., desde onde se proporá abordar os aspectos relativos á natureza conceptual, formal e material da pintura así como tamén establecer a relación de diferenza que vai desde a representacionalidade como reprodución icónica (fotográfica, por exemplo) da realidade ata a obxectualidade, ben matérica, ben enunciativa (abstracción) como realidade mesma.</p> <p>Esta materia desenvolve a aprendizaxe teórica e práctica no propio exercicio da produción pictórica.</p>			

Competencies

Code	
A5	(*)Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	(*)Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	(*)Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	(*)Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	(*) Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	(*)Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	(*)Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

(*)Coñecemento dos xéneros e tendencias do panorama actual da arte desde unha perspectiva pictórica.	A5 A6 A7
(*)Coñecemento dos materiais e útiles propios da práctica pictórica.	A12 A14
(*)Coñecemento dos procedementos aplicados á creación pictórica.	A9 A12
(*)Coñecemento de métodos de produción pictórica.	A9 A12
(*)Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	A6 A7
(*)Capacidade para entender a pintura no conxunto das artes.	A5 A6 A7
(*)Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	A31 A32
(*)Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe pictórica.	A31 A32
(*)Capacidade básica para integrar distintas disciplinas na produción de imaxes.	A31 A33
(*)Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	A42 A43
(*)Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	A42 A43
(*)Habilidade básica para integrar diferentes disciplinas na produción de imaxes.	A42 A43
(*)Habilidade para a utilización de materiais non pictóricos na produción de imaxes.	A42 A43

Contents

Topic

(*)- Natureza conceptual, formal e material da pintura. Breve consideración de antecedentes referidos a movementos históricos de ruptura convertidos en referentes paradigmáticos, por exemplo: romanticismo, realismo, expresionismo, cubismo, abstracción, surrealismo, etc.	(*)-Comprobación da relación entre conceptualidade e formalidade na obra de artistas tamén de referencia, como Malevich ou Magritte. Consideración de outras disciplinas: arquitectura, deseño, música, etc.
(*)- Desenvolvemento do vocabulario pictórico e o sistema de categorías asociadas á abstracción e a fotografía así como a outras disciplinas pictóricas.	(*)-Manexo de fontes documentais da imaxe. O coñecemento a través de imaxes producidas por outros (coñecemento vicario), imaxes artísticas, fotográficas e técnicas. A instrumentalización destas imaxes, a cita, o apropiacionismo, etc. A fotografía como referente documental, técnico e discursivo.
(*)- O trazo, a pegada e o xesto na pintura. Os signos indécicos como sinais inefables na fotografía e nalgúns procesos abstractos.	(*)-Relación entre referencialidade icónica e indicialidade, outros sistemas e recursos cara a discursividade. Consideración dos signos visuais.
(*)- Dimensións materiais, simbólicas e culturais dos soportes e formatos. Connotacións dos materiais.	(*)-Natureza dos referentes artísticos que compoñen o imaxinario popular en relación cos referentes que se establecen no imaxinario de iniciados.
(*)- Introducción ao espazo pictórico: espazo ilusionista, espazo descontinuo, espazo pantalla, espazo fragmentado e outras consideracións.	(*)- Valoración da realidade: diferenciación, xeneralización, punto de vista, distancia, as partes e o todo, orde e caos, definición e verosimilitude.
(*)-Conceptualidade e formalismo, e a súa relación dialéctica.	(*)-Desenvolvemento dos aspectos ligados á pintura como obxecto e como representación.
(*)- Emotividade e distancia, dous parámetros que interactúan.	(*)-Emotividade e distancia noutras disciplinas: música, teatro, etc.
(*)- Desenvolvemento dos aspectos de organización e composición pictórica. Consideración das tendencias compositivas. A composición e a abstracción.	(*)-A composición en relación á textura e á indicialidade.
(*)- Valores culturais na comunicación. Discursividade e carga ideolóxica (retórica).	(*)-Análise e lectura da obra pictórica.
(*)	(*)

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
--	-------------	-----------------------------	-------------

Introductory activities	4	6	10
Presentations / exhibitions	8	12	20
Classroom work	40	60	100
Troubleshooting and / or exercises	4	6	10
Proceedings	4	6	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	(*)Desenvolver o sentido da materia para que a aprendizaxe sexa unha actividade significativa para o alumno e poida ter un alcance do programa cos seus obxectivos e contidos. Espazo que atende á función de darlle coherencia aos fundamentos de natureza teórica dirixidos á produción artística crítica.
Presentations / exhibitions	(*)Espazo para a exposición de propostas de traballo que supón establecer a relación íntima entre teoría e produción artística, ao tempo de estimular a capacidade de ordenación argumental, así como a verbalización de conceptos e pensamento. Consideración da corrección e pertinencia das propostas de traballo recibidas de cada alumno, así como de establecer o ordenamento dos procesos de produción.
Classroom work	(*)Espazo para establecer relacións entre o coñecemento novo e o que xa posúen o alumno e máis o grupo na consideración de que o coñecemento non é un produto individual, senón social. Espazo material de produción mediante recursos para a comprobación que atenden ás resolucións técnicas que definen o oficio. Abrir o proceso de correlación entre presupostos teóricos, ideolóxicos, discursivos, etc., e os aspectos de materialidade formal.
Troubleshooting and / or exercises	(*)Visionado de películas con contido relativo ás propostas teóricas e de produción propias da materia. Exercicios teóricos por escrito tipo test ou como comentarios sobre libros ou textos propostos na bibliografía.
Proceedings	(*)Espazo para a argumentación e verbalización crítica de aspectos controvertidos, teóricos e sociais que se dean no ámbito ideolóxico, conceptual ou plástico, relativos á natureza do exercicio e á súa produción artística. Vai dirixido á participación colectiva.

Personalized attention

Methodologies	Description
Classroom work	

Assessment

	Description	Qualification
Classroom work	(*)Consistirá na avaliación continua no transcurso da docencia da materia. Valoraranse os seguintes aspectos: a evolución persoal, os procesos de desenvolvemento coherente das problemáticas xurdidas a partir do encontro creativo coas premisas teóricas e máis cos soportes técnicos abordados, a participación activa e o seguimento da materia, así como a actitude no obradoiro relativa á asistencia, puntualidade e aceptación da normativa dos procesos propostos desde o profesorado. O interese é o criterio personalizado nas diferentes actividades de estudo, creación, participación e análise da materia. Realizarase unha parte importante da cualificación final a partir dos resultados acadados na entrega dos distintos traballos (prácticos e teóricos) estipulados ao comezo e no transcurso da materia.	Pruebas escritas (ensayo, pruebas objetivas, resolución de problemas, pruebas de respuesta breve, pruebas tipo test, etc.) 20 Trabajos y proyectos 60
Troubleshooting and / or exercises	(*)Atenderá ao apropiado nas respostas en tests e comentarios, así como á precisión no léxico e na capacidade argumental. A avaliación considerará a asistencia aos visionados cinematográficos, audicións musicais, etc. pola incidencia que estes terán no alcance teórico da materia, e pola eventual aplicación en exercicios prácticos.	Asistencia y participación en comentarios 10
Proceedings	(*)Considerarase a pertinencia da participación nos debates, a achega de criterios fundamentados e a implicación.	Participación en los debates 10%

Other comments on the Evaluation

Sources of information

BARTHES,R.,, **La cámara lúcida**, Paidós,,
 BACIN,A.,, **¿Que es el cine?**, Ediciones Rialp,,
 BENJAMIN,W.,, **Sobre la fotografía**, Pre-Textos,,
 CARRERE,A.ySABORIT,J.,, **Retórica de la pintura**, Cátedra,
 DUBOIS,P.,, **El acto fotográfico**, Paidós,

ECO,U.,, **La estructura ausente**, Lumen,

GREENBERG,C.,, **Arte y cultura**, Gustavo Gili,

KRAUSS,R.,, **La originalidad de la vanguardia y otros mitos modernos**, Alianza Forma,

PULTZ,J.,, **La fotografía y el cuerpo**, Akal,

SONTAG,S.,, **Sobre la fotografía**, Edhasa,

ZUNZUNEGUI,S.,, **Pensar la imagen**, Cátedra,

VV.AA., **Nuevas Abstracciones**, Museo Nacional Reina Sofía,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

(*)Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

(*)Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Subjects that it is recommended to have taken before

(*)Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

IDENTIFYING DATA**Procesos de espazo e tempo**

Subject	Procesos de espazo e tempo			
Code	P01G010V01405			
Study programme	Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2º	2C
Teaching language	Castelán			
Department	Escultura Pintura			
Coordinator	Meana Martínez, Juan Carlos			
Lecturers	Loeck Hernandez, Juan Meana Martínez, Juan Carlos Seoane Suárez, Ana			
E-mail	jcmeana@uvigo.es			
Web				
General description	A materia ten como obxectivo incidir nas coordenadas espazo-temporais, na imaxe e no obxecto desde a percepción visual e a práctica artística actual.			

Competencias de titulación

Code	
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Competencias de materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento da obra de arte en relación á súa contorna física.	A6
Coñecemento dos modos de articular o espazo na obra de arte.	A6 A9 A12 A14
Coñecemento do vocabulario artístico en relación ás súas dimensións espacial e temporal.	A6
Capacidade para entender a obra de arte en relación á contorna.	A22 A25
Capacidade para comprender a dimensión temporal da obra de arte.	A22 A25
Capacidade para entender e desenvolver o espazo inherente á obra de arte.	A22 A25 A31
Capacidade para a visión espacial.	A25
Capacidade para entender e desenvolver o tempo inherente á obra de arte.	A22 A25 A31
Habilidade para traballar na bidimensionalidade e a tridimensionalidade.	A42
Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	A36 A42

Contidos	
Topic	
O proceso de creación no espazo-tempo.	-Proceso, proxecto e progreso -Proceso e procedemento -O espazo da experiencia creadora: o obradoiro, o lugar, a viaxe, o territorio, a fronteira.
A construción humana do tempo e a autonomía do espazo propio da imaxe.	-Historiografía do tempo. -Iconografía clásica do tempo. -Artes vectoriais e artes estáticas. -Imaxe, espazo narrativo e espazo arquitectónico. -O espazo autónomo da imaxe.
A imaxe do tempo e do espazo.	-A representación do tempo e do espazo a través da historia. -A lóxica da perspectiva e os seus límites. -O espazo interior do suxeito. -O instante fotográfico e a cronofotografía.
Espazo-tempo e contemporaneidade	-Narración, representación y presentación do tempo. -O espazo táctil fronte ao espazo ilusorio. -O espazo baleiro.
O espazo-tempo expandidos.	-Obxecto movente, tautolóxico, efémero e expandido. -A imaxe seriada, secuenciada e simultánea. -Linguaxe temporal nos mass media. -O obxecto, o corpo e o espazo. -O espazo circundante da obra, instalacións e accións.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	9	3	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	44	44	88
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	25	25
Titoría en grupo	0	5	5
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	7.5	9
Cartafol/dossier	1	5	6
Probos de resposta curta	1	4	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Sesión maxistral	Realizaranse tres tipos de actividades: -Explicación de temas xerais da materia mediante catro sesións de traballo repartidas ao longo do cuadrimestre e anunciadas oportunamente. -Proposta de sete exercicios prácticos explicados ao longo do cuadrimestre en sesións de 45 min. -Presentación e contextualización dos textos de lectura obrigatoria (aprox. 1h.).
Resolución de problemas e/ou exercicios	É o traballo propiamente de creación artística no obradoiro onde el profesor titorizará in situ o desenvolvemento e avance do traballo, realizando correccións, comentarios e orientacións nas diferentes sesións do obradoiro.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Compútase un tempo de busca de información para a realización do traballo de obradoiro, así como o tempo de lecturas obrigatorias que se precisan para superar a materia.
Titoría en grupo	Esta actividade consiste no seguimento e presentación de traballos prácticos en pequenos grupos de estudantes.

Atención personalizada	
Methodologies	Description

Sesión maxistral	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precísase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h Juan Loeck Hernandez
Resolución de problemas e/ou exercicios	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precísase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h Juan Loeck Hernandez
Titoría en grupo	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precísase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h Juan Loeck Hernandez
Tests	Description
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Dado que se trata dunha materia enteiramente enmarcada nos procesos artísticos, a presencialidade e o traballo no obradoiro son imprescindibles, polo que se realizará un seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. Polo tanto, a atención personalizada é unha metodoloxía imprescindible para superar os obxectivos marcados. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución de exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a que non se pode realizar a atención personalizada. Así mesmo, precísase a entrega puntual dos traballos nas datas acordadas e anunciadas. Os horarios das titorías individuais dos profesores: Juan Carlos Meana Martinez: Mércores: 10,30 h - 13,30 h Xoves: 16,30 h - 19,30 h Juan Loeck Hernandez Luns e mércores: 16,00 h a 17,30 h Mércores e xoves: 9,30 h - 11,30 h Juan Loeck Hernandez

Avaliación		
	Description	Qualification
Sesión maxistral	Asistencia, participación e compromiso co seguimento dos temas e exercicios propostos.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización, seguimento e entrega dos traballos e/ou exercicios.	62
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Realización de exercicios no tempo do traballo autónomo. Ejercicio 0. Cartografía espazo-tempo	15
Titoría en grupo	Asistencia e participación no análise de resultados, e entrega en tempo dos traballos acordados	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realización e entrega de comentarios escritos sobre varios textos propostos, donde o alumno debe relacionar a súa experiencia práctica e persoal na materia, cos conceptos teóricos que asimilara nestas lecturas	5
Cartafol/dossier	Realización, seguimento e entrega da memoria dossier con todos os traballos propostos na asignatura.	3
Probas de resposta curta	Examen escrito encamiñado a medir os coñecementos adquiridos e asimilados, tanto nas clases maxistras, como a través da lectura dos textos de referencia que se propoñan.	5

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

ARNHEIM,R, **Arte y Percepción visual. Psicología del ojo creador**, 3ª ed.1981(1ª ed.1979),
BACHELARD,G, **La poética del espacio**, 1986,
CALABRESE,O & ECO,U., **El tiempo en la Pintura.**, 1987,
DE DIEGO,E., **Contra el mapa, disturbios en la geografía colonial de occidente.**, 2008,
LOECK,J., **Lo procesual en la Creación Artística**, 1996,
MEANA, J. Carlos, **El espacio entre las cosas**, 2001,
STOICHITA, Victor I, **Ver y no ver**, 2005,
STOICHITA, V.I., **La Invención del cuadro**, 2000,
VVAA.Coordinador Daniel Soutif, **Arte y Tiempo**, 2000,

Darase unha bibliografía máis ampla e específica de cada tema nas diferentes sesións do obradoiro e da presentación das propostas de traballo.

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603

Producción artística: Audiovisuais/P01G010V01502

Producción artística: Imaxe I/P01G010V01503

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Debuxo/P01G010V01402

Imaxe en movemento/P01G010V01403

Pintura/P01G010V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Escultura/P01G010V01304

Expresión gráfica: Sistemas de representación/P01G010V01301

Other comments

A avaliación será continua e os traballos hanse entregar na data marcada. Dado que se trata dunha materia sobre os procesos, é imprescindible o seguimento semanal do desenvolvemento dos traballos propostos. O alumno deberá ter en conta que a comprensión e a capacidade óptima de resolución dos exercicios propostos require a presenza constante nas clases prácticas, sen a cal non se pode realizar a atención personalizada.